

Kurumsal Arşiv Kavramı ve OpenAIREplus Projesi

Gültekin Gürdal¹, Ata Türkfıdanı², Burcu Ketem³, İlkay Holt⁴

¹ İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İzmir

² Yaşar Üniversitesi, Bilgi Merkezi Müdürlüğü, İzmir

³ Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Ankara

⁴ Özyeğin Üniversitesi, Kütüphane Direktörlüğü, İstanbul

gultekin.gurdal@iyte.edu.tr,

ata.turkfidani@yasar.edu.tr,

bketen@metu.edu.tr,

ilkay.holt@ozyegin.edu.tr

Özet: Bilimsel bilgiye erişimin maliyetindeki artış, maddi sınırlamaları gündeme getirmiş, araştırma çıktılarına ilgili bilim insanlarına ulaşmasında sorunlar yaşanmaya başlanmıştır. Bu durum, bilimsel araştırmaları destekleyen/fon sağlayan ve araştırma yürüten kurum/kuruluşları harekete geçirmiştir. Günümüzde, kamu kaynaklarıyla desteklenen araştırmalardan üretilen bilimsel yayınların ücretsiz olarak herkesin erişimine açılması, açık erişim olarak yayımlanması, yoğun bir biçimde tartışılmaktadır. Avrupa Birliği (AB) de 7. Çerçeve Programı kapsamında, kamu kaynakları ile yaratılan projelerden elde edilen çıktıların kamu yararına geri sunulmasını hedeflemektedir. Türkiye’de de araştırma kurumları bazında aktif ortaklıklar kurulmaya başlanmıştır. Bu bağlamda, bildiride AB Projeleri’nin çıktılarına ait makale, rapor ve veri setlerinin kamu ile açık erişim yoluyla paylaşılacağı bir platform olarak kurulan ve desteklenen, Türkiye’deki yürütücülüğü İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi tarafından sürdürülen OpenAIREplus Projesi’nin yansımaları konusunda bilgi sunulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Açık Erişim, Kurumsal Arşiv, OpenAIREplus Projesi.

Institutional Repository Concept and OpenAIREplus Project

Abstract: The increase in the cost of accessing to the scientific information has brought up the financial limitations, and some problems occurred about relevant scientists achieve the research outputs. This issue put in action the institutions/corporates that support/fund the scientific research and carry out research. Nowadays, providing the access to the scientific publications which were produced of researches that were supported by public funding free of charge, and publish them open access is being discussed immensely. European Union (EU) also intends to represent the research outputs which were created by public funding to the common good within the context of the 7th Framework Program. The active partnerships have been started to build up among the research institutions in Turkey, too. In this context, some information will be tried to present about the reflections on the OpenAIREplus Project which is being run by the İzmir Institute of Technology Library, in Turkey that were built as a platform to share open access the reports and datasets which were created as of the EU Projects outputs with the public, in this paper.

Keywords: Open Access, Institutional Repository, OpenAIREplus Project.

1. Giriş

1990'lı yıllardan itibaren bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, bilim insanlarına dijital platformlar üzerinden yeni bilimsel iletişim araçlarının sunulmasını sağlamıştır. Bu kapsamda bilimsel içeriği bir araya getirerek engelsiz, ücretsiz ve anında ya da gecikmeli olarak kamu erişimine açma girişimleri acık erişimli dergi yayıncılığını başlatmış, araştırmacıyı istihdam eden üniversite ve bilimsel araştırma kuruluşlarında kurumsal açık arşivlerin yapılandırılmasını sağlamıştır [2]. Açık erişim, 2001 Budapeşte Açık Erişim İnisyatifi'nde bilimsel literatürün İnternet aracılığıyla finansal, yasal ve teknik bariyerler olmaksızın, erişilebilir, okunabilir, kaydedilebilir, kopyalanabilir, yazdırılabilir, taranabilir, dizinlenebilir, tam metne bağlantı verilebilir, yazılıma veri olarak aktarılabilir ve her türlü yasal amaç için kullanılabilir biçimde kamuya ücretsiz açık olması biçiminde tanımlanmıştır [6].

Tüm araştırmacılar, çalışmalarının başkaları tarafından görülmesini ister; ancak, özellikle son yıllarda, bilimsel yayınların çoğunun abonelik sistemi ile sağlanıyor olması bu değerli kaynaklara sadece büyük bütçeli kurumların erişebilmesine neden olmaktadır. Bunun bir sonucu olarak da pek çok bilimsel makale o konuya ilgi gösteren araştırmacılara ulaşamamaktadır. Bu engeller nedeniyle bilimsel iletişim ağı zayıflamakta, araştırmacıların ve bağlı olduğu kurumların yaptığı araştırma sonuçlarının etkisi ve tanınırlığı zayıf kalmaktadır. Açık erişim çalışmaları, araştırmaların açık arşivlerde, açık erişim dergi ve kitaplarda yayımlanmasıyla bu tür sorunların giderilebileceğini göstermektedir. Araştırma sonuçlarının dağıtımını özgürleştirmek, üretim ve kullanım sürecindeki herkes için avantaj sağlayacaktır [4].

2.1. Kurumsal Arşiv Kavramı ve Akademik Camia İçin Anlamı

Açık erişim arşivleri kurumsal açık arşivler ve açık erişimli dergiler olarak iki boyutta ele

alınabilmektedir. Çalışmanın kapsamı açısından burada kurumsal açık arşiv tanımına yer verilecektir. Kurumsal açık arşiv; bir kurum ya da kuruluşun çalışanları tarafından üretilen bilimsel bilginin derlendiği ve internet ortamında isteyen herkesin serbestçe erişimine izin verildiği arşiv sistemidir. Kurumsal arşiv, kurumda üretilen bilgiyi sayısal (dijital) ortamda derleyen, saklayan, koruyan, diğer kurumların ve kişilerin serbestçe erişimini sağlayan bir hizmetler bütünüdür. Kurumsal arşiv oluşturmanın temel amacı her ne kadar bilimsel bilgilerin paylaşımını sağlamak olsa da aynı zamanda kurumun ve araştırmacıların daha iyi tanıtılması da hedeflenmektedir [5].

20 Haziran 2003'te, yayınlanan Açık Erişim Yayıncılığı Bethesda bildirisinde (Bethesda Statement on Open Access Publishing), kurumsal açık arşivler gündeme taşınmış, arşivlerde uzun süreli korumanın sağlanması istenmiştir. Aynı yıl bilim topluluğuna açıklanan Berlin bildirisinde ise, bilimsel içeriklerin en az bir açık arşivde zorunlu olarak depolanması önerilmiş, makalelerin açık arşivlerde sunulmasıyla atıf alma oranlarının yükselebileceği üzerinde durulmuştur [4].

2.2. Kurumsal Arşivlerin Avantajları

Bir kurumsal arşiv, o kurumda görev yapan bireylere ait olan hakemli dergi makaleleri, konferans bildirileri, tezler ve öğretim materyalleri gibi entelektüel çıktılarının kurumun sunucusunda saklandığı dijital koleksiyondur. Kurumsal arşivler, bu materyallere ücretsiz erişim sağlamanın yanında saklama ve koruma işlevlerini de yerine getirir.

Kurumsal arşivlerin başlıca yararları aşağıda sıralanmıştır. Buna göre.:

- Kurumsal arşivin kurulmasıyla kuruma, sahip olduğu bilgi varlıklarını yönetmek için de bir araç sunulmuş olur. Bu sayede kurum, çalışanları tarafından üretilen araştırma çıktılarının yerel bilgi ekonomisi üzerinde kontrolünü sağlar.

- Çalışanlar tarafından üretilmiş olan bütün araştırma çıktıları ortak bir alanda toplanacak ve bu sayede araştırma kayıtları, hibe başvuruları ve başarılarla ait bilgiler kolayca erişilebilir olacaktır.
- Kurumsal Arşivler araştırma faaliyetlerinin yönetimi ve takibi ile kurumun imajının ve etkisinin yönetimi ve desteklenmesi için güçlü bir araç olabilir.
- Kurumdaki araştırma faaliyetlerinin ölçümünün yapılması, bunların izlemesi, değerlendirmesi; araştırmacı boyutundan kurumsal boyuta kadar bütün araştırma faaliyetlerini yönetmesi anlamına gelmektedir.
- Kurumsal Arşivler, aynı zamanda araştırma kurumlarının Web üzerindeki varlığını, görünürlüğünü ve etkisini artırmalarına da katkıda bulunur. [Kurumlar, kendi bünyelerinde yapılan güncel araştırmalara ait çıktıları arşivleri vasıtasıyla vitrinlerine koyarak görünürlüklerini ve erişilebilirliklerini artırmaktadır. Bunların da ötesinde, abonelik ya da diğer yollarla önceden erişim sağlanmış olan yayınların, genel (Google gibi) ya da özel (OAISTER gibi) arama motorları vasıtasıyla harmanlanmasını sağlayabilmektedir [4].

2.3. Türkiye’de Kurumsal Arşivlerin Durumu:

Ülkemizde kurumsal arşivlerin üniversitelerde yapılandırılması açısından ilk örneği 2004 yılında, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünde, Dr. Tonta ve doktora öğrencileri tarafından yapılan bir pilot çalışma oluşturmuştur. Açık yazılımlı kurumsal bir arşiv platformu olan DSpace üzerinde Hacettepe Üniversitesi Açık Arşivi yapılandırılmış, Bilgi ve Belge Yönetimi

Bölümü öğretim üyelerine ait 74 makale ile daha önceden bölüm içerisinde yapılmış 94 tez arşivlenmiş, uluslararası açık erişim arama motoru hizmetlerine (OAİster, Google Scholar, DSpace ve EPrints) kaydedtirilmiştir. Bu projeyi geniş kapsamlı bir çalışma olan Ankara Üniversitesi Açık Arşivinin oluşturulması takip etmiştir. Ankara Üniversitesi Açık Arşivi, 2005 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nde Dr. Atılgan yönetiminde bir proje çalışması olarak başlatılmıştır [2].

Dünya üzerindeki kurumsal arşivleri kalite kontrolleri yapılarak listeleyen ve kullanıcılarına sunan Directory of Open Access Repositories (DOAR) dizininde 2012 yılı sonu itibariyle Türkiye’den 12 kurumsal arşiv kayıtlıdır [1].

E-prints kurumsal açık arşiv yazılımı öncülüğünde kurulan Registry of Open Access Repositories dizininde ise 2012 yılı sonu itibariyle Türkiye’den 35 açık arşiv listelenerek yer almaktadır [7].

3.1 Türkiye’nin Kurumsal Arşiv Proje Ortaklığı – OpenAIREplus Projesi

Avrupa Birliği (AB) de açık erişim girişimlerinin desteklenmesinde önemli role sahiptir. AB, teknoloji ve araştırma alanlarında kurumsallaştırmaya başladığı yapısını bu konuda ileri düzey çalışmalar üreten Amerika ve Japonya gibi ülkelerle rekabet edebilir hale getirmek amacıyla oluşturduğu 7. Çerçeve Programı’na yoğun yatırımlarda bulunmaktadır. Program kapsamında, kamu kaynakları ile yaratılan projelerden elde edilen çıktıların kamu yararına geri sunulması için de teşvikler sunulmaktadır. Türkiye’de de araştırma kurumları bazında aktif ortaklıklar kurulmaya başlanmıştır. Bu bağlamda, Avrupa Birliği 7. ÇP Projeleri’nin çıktılarına ait raporların ve veri setlerinin kamu ile açık erişim yoluyla paylaşılacağı bir platform olarak kurulan ve desteklenen, Türkiye’deki yürütücülüğü İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Kütüphanesi tarafından sürdürülen OpenAIREplus

Projesi'nin Avrupa ve Türkiye'deki yansımaları değerlendirilmeye çalışılmaktadır.

3.2. OpenAIREplus Projesi

Araştırmalar sonucu ortaya konulan "Yayınlar ve Bilgi" sosyal ve ekonomik alandaki inovasyonun gelişmesi sürecinde itici güç olarak görev alır. "Yayınlar ve Bilgi" hem ürün ve hizmet sektörlerinde ortaya konulacak yeni çalışmaların temelini atılmasında hem de eğitim sektörünün geleceği olacak nitelikli eğitimcilerin, araştırmacıların ve girişimcilerin yetiştirilmesinde bilgi bloklarını işleme, taşıma ve sağlama rolünü üstlenmektedir. Bu noktada OpenAIREplus Projesi Avrupa genelinde kurduğu elektronik altyapı ile sürekli olarak gelişerek büyüyen bu araştırma sonuçları ve verilerin içerisinde özellikle "Açık Erişimli Yayınların" öncelikli son ürün olarak ortaya konulması ve üretilen verinin temelini oluşturmasının sağlanması sorusuna cevap vermeye amaçlanmaktadır.

Avrupa Birliği 7. Çerçeve programı kapsamında desteklenen "**AVRUPA'DA ARAŞTIRMA İÇİN 2. NESİL AÇIK ERİŞİM ALTYAPISI (OPENAIREPLUS) PROJESİ**" Avrupa Birliği'nin amiral gemileri olması hedeflenen 7 Projesi'nden ikisinin içerisinde Avrupa Birliği Açık Erişim Uygulamaları ve Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) Açık Erişim Çalışmaları başlıklarıyla yer almıştır. Bu projeler:

1. Geçiş Ekonomileri'nde İnovasyon ve Büyüme Konseyi'nin (ICT) tarafından bilimsel veriler ve makalelerin Açık Erişimli olarak yayımlanmasını sağlamaya yönelik yürütülecek olan "Dijital Ajanda Projesi"
2. İnovatif fikirlerin büyüme ve istihdam yaratacak ürün ve hizmetlere dönüşmesini sağlamaya

yönelik çalışmaları kapsayacak "İnovasyon Birliği Projesi".

OpenAIRE Projesi Ulusal Açık Erişim Masaları üzerinden oluşturulan network aracılığıyla Açık Erişimli verileri Avrupa'daki tüm üyeleriyle paylaşmayı; OpenAIREplus Projesi bir ileri aşamada Avrupa'daki kurumsal arşiv sorumlularını bu Açık Erişimli Yayınların; verinin ve ürünün ortaya çıkmasında temel unsur olmasını sağlamak için bir çatı altında toplayabilmeyi hedeflemektedir.

Türkiye bu Projeye Avrupa'nın 41 Üniversite Kütüphanesi ve Kütüphane Konsorsiyumu ile birlikte İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü ve Anadolu Üniversite Kütüphaneleri Konsorsiyumu (ANKOS) aracılığıyla katılmaktadır. Bu kapsamda gerekli faaliyet ağının oluşturulması, telif hakları ve bunların uygulanması konusundaki çalışmalar ile Açık Erişim için altyapı ve finansal modellerin oluşturulması çalışmalarına katkı sağlanması da yine İYTE ve ANKOS Açık Erişim ve Kurumsal Arşivler Çalışma Grubu tarafından üstlenilmektedir [9].

OpenAIREplus Projesi Aralık 2011'de yürütülmeye başlanan ve 2014 Mayıs ayında sona ermesi öngörülen; başarı ile tamamlandığı takdirde ise Avrupa Birliği Sürekli Projesi olma adaylığına sahip fon destekli bir projedir. OpenAIREplus Projesi kendinden önce yürütülerek sona eren OpenAIRE Projesi'nin daha geniş bir çerçevede ve daha fazla kullanıcıya Açık Erişim kaynak sağlanması amacıyla çalışmalarına devam etmektedir. Detaylandırılacak olursa; çok daha fazla ülkeden ve tüm disiplinlerden, çok daha fazla sayıda ve içeriğinde ulusal fon şemalarının, hakemli olmayan yayınların ve veri setlerinin de yer alacağı bir sistem üzerinde devam etmektedir [8].

Söz konusu projenin temel amacı Avrupa Birliği'nin fon desteğiyle gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmekte olan projelere ait araştırma çıktılarının mümkün olan tüm formatlarda OpenAIRE arşivine dahil

edilebilmesidir. OpenAIRE projesi kapsamında sadece bilimsel makaleler hedef alınırken OpenAIREplus kapsamında bu makaleler ile ilişkili veri setleri arşive dahil edilecektir. Geliştirilmiş yayınlar (Enhanced Publications)

[<http://www.openaire.eu/en/component/content/article/9-news-events/424-subject-specific-pilots-for-enhanced-publications>] adlı bir pilot çalışma başlamış, araştırma ile ilgili tüm ilişkili bilgilerin uygun formatta makaleye eklenmesi için teknik alt yapı oluşturulmaya çalışılmaktadır. Bu şekilde herhangi bir araştırmacı yaptığı araştırmada ihtiyacı olan herhangi bir veri setini bu arşivden bulabilecek ve aynı verilerin yeniden oluşturulması için zaman kaybının önüne geçilecektir. Artık bir çok deney laboratuvarlarda değil bilgisayarların başında yapılabilecektir. Böylece AB kendi büyük verisini (big data) yaratacaktır. Projenin bunu gerçekleştirmesine destek olan en önemli koşul “Özel Madde 39’dur”. Ağustos 2008’den sonra yedi alanda imzalanan hibe anlaşmaları, hibeyi alacaklardan 39. Madde7 başlığı altında;

- 7. Çerçeve Programı kapsamında hazırlanan bir araştırma makalesinin elektronik kopyasının yayımlama sırasında kurumsal veya konu tabanlı bir arşivde saklanması hususunun gerçekleştirilmesini istemektedir. [6]

Özel Madde 39;

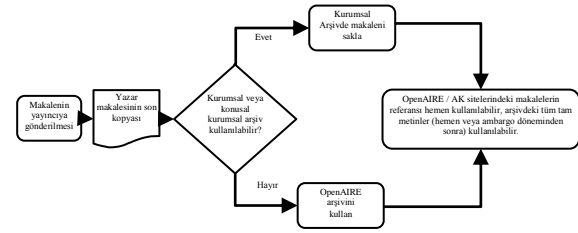
Açık Erişim, “sağlık”, “enerji” “çevre” (iklim değişiklikleri dâhil), “bilgi ve iletişim teknolojileri” (bilişsel sistemler, etkileşim, robotik) ve “sosyo-ekonomik bilimler ve beşeri bilimler” alanındaki tematik konu başlıkları ile “araştırma altyapıları” ve “toplum bilim” başlıklı uygulama alanlarını kapsar.

Madde II.30.4’e göre yararlanılan; bilimsel bir yayın olarak kabul edilmiş bir araştırma makalesinin yayımlanmış ya da yayıma hazır son halinin dijital bir kopyasını yayımlama sırasında kurumsal veya konu tabanlı bir arşivde saklanmasını sağlamalıdır.

Yararlananlardan bu elektronik kopyanın bu arşivden yararlanan herkes tarafından erişilebilir olmasından emin olmaları için gerekli çabaları göstermesi beklenmektedir.

- Eğer çalışma açık erişimli olarak yayımlanmışsa [6 veya 12 ay içerisinde] yayıncı tarafından ücretsiz olarak erişilebilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Aşağıdaki şekilde açıklandığı gibi bir kurumda koşulların yerine getirilmesi kurumsal arşivin durumuna bağlıdır [4].

Şekil 1. Avrupa Komisyonu Açık Erişim Politikalarını Uygulama Adımları[4]

OpenAIRE [<https://www.openaire.eu/>] altyapısının kurulması 7. ÇP ve Avrupa Araştırma Konseyi fon desteği olarak oluşturulan makalelerin Avrupa Yardım Masaları desteğiyle yönetilmesine olanak sağlarken; OpenAIREplus “bilimsel bilgiye erişim için açık erişimli ve katılımcı bir altyapı geliştirmek” hedefiyle faaliyete geçmiştir. Bu çalışma DRIVER [<http://www.driver-repository.eu/>]

altyapısında dizinlenmekte olan 300’e yakın kurumsal arşivin ve bu altyapıya uygun belirli bazı standartlarla uyumlu hale getirilmiş olan hakem kontrollü literatürün ve buna bağlı yayınların temelini güçlendirme olanağını sağlayacaktır. Bu sistem aynı zamanda seçilmiş birçok Açık Erişimli tematik dijital arşivde yer alan bilimsel veri setlerine ait metadataları da derleyecek ve dizinleyecektir. Sistem hem uzmanlara hem de araştırmacı olmayan kullanıcılara sunduğu kullanıcı seviyesinde hizmetlerin yanında, içeriği üzerinde “katma değerli hizmetler sağlamaya yönelik” uygulamaların oluşturulacağı ara

yüzlerin programlanabileceği servisler de sunacaktır. Depolanan makaleler ve veriler OpenAIRE portalının gelişmiş bir sürümü aracılığıyla açık erişim olarak istatistikleriyle birlikte sunulacaktır. OpenAIREplus katılımcı 33 Avrupa ülkesinin bilim insanlarını ve bilimsel dijital arşivlerini bir araya getirme sorumluluğunu üstlenmiştir. Teknik çalışmalar kapsamında Avrupa'daki farklı girişimlerin gösterecekleri çabalar sonucunda oluşturacakları işbirlikleri birbirini tamamlayacak ve “fikri mülkiyet hakları, etkin fonlama modelleri ve standartlar” başlıkları hakkında incelemelerde bulunulacaktır[8].

Özetle OpenAIRE

OpenAIRE (Avrupa'da Araştırma için Açık Erişim Altyapısı), Avrupa Komisyonu'nun 7. Çerçeve Programı kapsamında desteklenen üç senelik bir projedir.

OpenAIRE'in temel hedefleri şunlardır:

- “Avrupa Yardım Masası Sistemi” aracılığıyla araştırmacıların, 7. Çerçeve Programı Açık Erişim Pilot Projesi'nin şartlarına uygunluk sağlamasına destek olmak,
- Araştırmacıların, yayınlarını üyesi oldukları kurumun dijital arşivine veya tematik bir dijital arşive yüklemesine destek olmak;
- Dijital arşiv ağları için OpenAIRE portalı ve e-altyapısı oluşturmak;
- 5 ayrı disiplinden toplulukla işbirliği yaparak bilimsel veri yönetimi hizmetlerini araştırmak.

Kısaca Avrupa Komisyonu (AK)/Avrupa Araştırma Konseyi (AAK) hibe şartlarına uygunluk sağlayabilmeniz için, aşağıdaki üç adımı yerine getirmeniz gerekir:

1. Kendi seçtiğiniz bir akademik dergiye makalenizi gönderin.

2. Makaleniz yayımlandıktan sonra, hakem onayından geçmiş makalenizin yayına hazır son halini

- Varsa tematik bir dijital arşive ya da üyesi olduğunuz kurumun dijital arşivine

veya

- OpenAIRE Öksüz Kayıtlar Dijital Arşivi'ne ekleyin.

3. Söz konusu akademik derginin anında açık erişime izin verip vermediğini, ya da belli bir ambargo süresi talep edip etmediğini teyit etmek için telif anlaşmanızı veya SHERPA/RoMEO veritabanını kontrol edin. [<http://www.sherpa.ac.uk/romeo/>] [10]

4. Sonuç ve Öneriler

Teknolojinin gelişmesi sonucu hızla artan bilimsel kaynaklarla doğru orantılı yükselmekte olan maliyetler tüm dünyadaki akademik camia ve bilgi profesyonelleri tarafından kaygıyla izlenmekte, akademisyenler tarafından üretilen bilimsel çıktılarının yine onu kullanacak kişilere yüksek fiyatlarla sağlanması pek çok soru işaretini beraberinde getirmektedir. Avrupa Birliği, gelişmiş devletlerle rekabet edebilecek bir üretim ağının kurulmasının bilimsel çıktılarının ortak platformlarda ve sınırlandırmalar olmadan paylaşılmasının önemi ve gereğini fark etmiş; böylece 2008 yılında OpenAIRE Projesi'ni, 2011 yılında ise OpenAIREplus Projesi'ni devreye sokarak bu bilimsel ağı kurulmasında önemli bir adım atmıştır.. Türkiye de özellikle Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv girişimlerinin yaratmaya çalıştığı farkındalık ile 2006 yılından bu yana Açık Erişim konusunda önemli bir yol kat etmiş, bunun sonucunda İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü bir Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı fon destekli projesi olan OpenAIREplus'a proje ortağı olmuştur. Bu projenin Türkiye ayağında kurulmuş olan "Yardım Masası" proje çıktılarını paylaşmayı isteyen tüm araştırmacılara yardımcı olmaya çalışmaktadır. Özellikle "birlikte çalışabilirliğin" (interoperability) çok önemli olduğu bu proje ile ülkemiz uluslararası standartlarda OpenAIREplus uyumlu açık erişim arşivlerine kavuşacaktır. 2013 yılında Türkiye'den başta Özel Madde 39 kapsamına giren, ardından fon desteği alan tüm projelere ait çıktılarının kurumsal arşivlerde yer alması hedeflenmektedir. AB'in "ufuk 2020" projesi ve 8. Çerçeve kapsamında ise tüm projelerin akademik çıktılarının kurumsal arşivlerde bulunması zorunluluk haline gelecektir. Burada Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırmalar Kurumu'nun (TÜBİTAK) bu projeleri yürüten araştırmacıları çıktılarının paylaşmaları konusunda yönlendirmesi ve

teşvik etmesi de oldukça önem arz eden bir husustur.

OpenAIRE ve OpenAIREplus projesi ile ilgili her türlü sorunuzu yardım masası aracılığı ile iletebilirsiniz. Sorularınıza Türkçe cevap verilecektir. [<http://www.openaire.eu/en/support/helpdesk>]

5. Kaynaklar

- [1] Directory of Open Access Repositories, **OpenDOAR**, [<http://www.opendoar.org/find.php>] linkinden 27.12.2012 tarihinde erişilmiştir.
- [2] Ertürk,K.L.. ve Küçük,M.E., "Kurumsal Açık Arşivlerin Etkin Kullanımı: Türkiye'deki Bilimsel Elektronik Yayıncıların Görüşleri", **Bilgi Dünyası**, 11 (1):123-140 (2010).
- [3] Ertürk,K.L.. ve Küçük,M.E., "Bilimsel Bilginin Görünürlüğü: Hacettepe Üniversitesi'nde Açık Erişim Farkındalığı", **Türk Kütüphaneciliği**, 24 (1):63-93 (2010).
- [4] Gürdal, G., [ve bşk.], "Araştırma Kurumları İçin OpenAIRE Kılavuzu", **Türk Kütüphaneciliği** 26 (2):416-438 (2012).
- [5] Karasözen,B., Zan, B.U.. ve Atılğan,D., "Türkiye'de Açık Erişim ve Bazı Ülkelerle Karşılaştırma", **Türk Kütüphaneciliği**, 24, 2:235-257 (2010).
- [6] Keten, B., "OpenAIREplus Türkiye Masası'ndan E-Bilim için Bilimsel Bilgiye Açık Erişim Desteği", 07 Kasım 2012, **Inet-tr'12**, Anadolu Üniversitesi.
- [7] Registry of Open Access Repositories, **ROAR**, [http://roar.eprints.org/cgi/roar_search/advanced?location_country=tr&software=&type=&order=-recordcount%2F-date] linkinden 27.12.2012 tarihinde erişilmiştir.

[8] Rettberg, N.. and Schmidt, B..
“OpenAIRE — Building a Collaborative
Open Access Infrastructure for European
Researchers”, **Liber Quarterly**, 22 (3):160–
175 (2012).

[9] Türkiye Bilimsel ve Teknolojik
Araştırmalar Kurumu, **OpenAIREplus
Projesi**,
[\http://www.fp7.org.tr/home.do;jsessionid=6

[DE2DDC8CC15F61B2F0676B90D268E87?
ot=5&rt=1&sid=3417&cid=23579\]](http://www.fp7.org.tr/home.do;jsessionid=6) linkinden
25.12.2012 tarihinde erişilmiştir.

[10] **OpenAIRE Tanıtım Broőürü**

[[http://acikerisim.ankos.gen.tr/belgeler/open
AIRE_Brosuru.pdf](http://acikerisim.ankos.gen.tr/belgeler/openAIRE_Brosuru.pdf)] linkinden 25.12.2012
tarihinde erişilmiştir.